

Zdravá krajina

Struktura prezentace

1) Hlavní cíle a myšlenky projektu

2) Příklady dobré praxe

3) ReSAO

5min

4) Prioritní oblasti a Územní studie krajiny (překážky v praxi)

5 min

5) Příprava a realizace opatření (překážky v praxi)

5 min

6) Poradenský orgán a dotační tituly

7) Partner Zdravá krajina

možnosti financování navržených opatření a studií

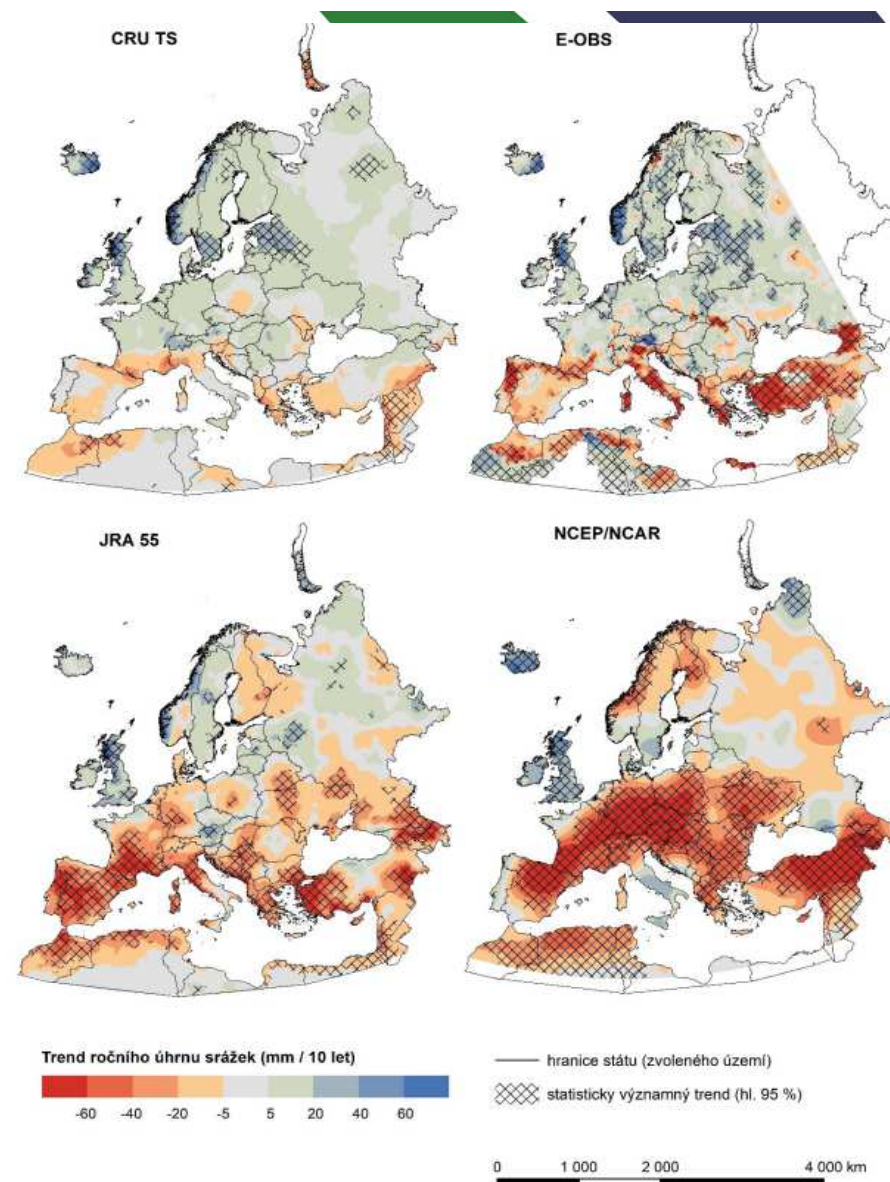
5 min

8) Další aktivity

Hlavní myšlenka...

1) Klimatická změna

- Teplota
 - změna průměrné teploty vzduchu
- Srážky
 - změna skupenství, bleskové povodně X sucho
 - nevhodné hospodaření (pedokompakce X retence, infiltrace)

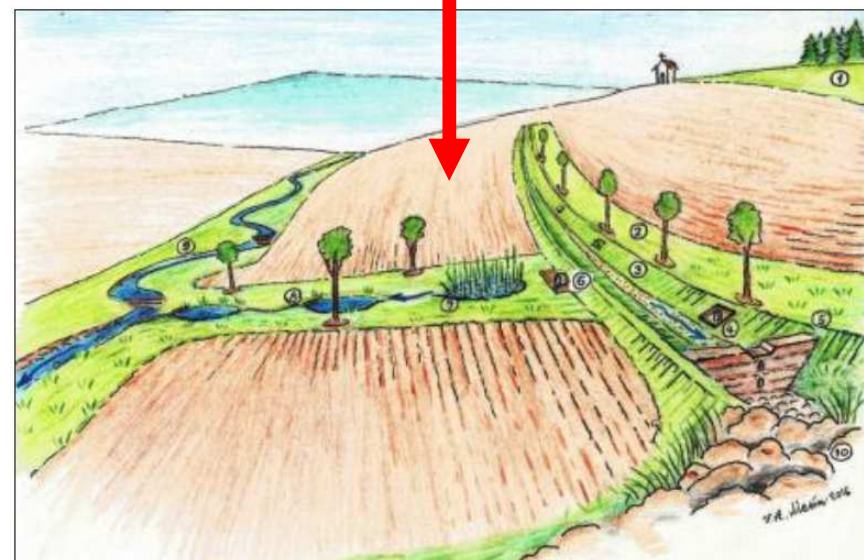
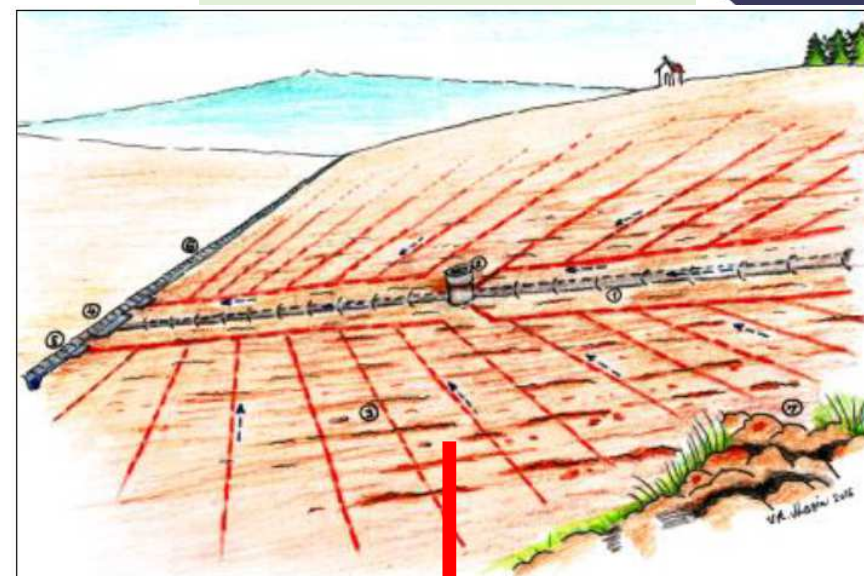

Hlavní myšlenka...

2) Nevhodné hospodaření v krajině

- meliorace (řeky, půdní bloky)
- nevhodné hospodaření s dešťovou vodou (kanalizace - odlehčovací komory)
- scelování půdních bloků
- konvenční zemědělství (umělá hnojiva) eroze → jakost vody

Hlavní myšlenka

Mirošov (20. 8. 2022)

Erozní událost po vydatných srážkách

www.plzensky-kraj.cz

Hlavní myšlenka...

1) Klimatická změna

- teplota
- srážky,...

2) Nevhodné hospodaření v krajině

- meliorace (řeky, půdní bloky)
- nevhodné hospodaření s dešťovou vodou
- scelování půdních bloků
- konvenční zemědělství (umělá hnojiva)...

- bleskové povodně X meteorologické → hydrologické sucho
- zvýšený povrchový odtok, snížená schopnost infiltrace a retence – krajinné prvky
- ztráta biodiverzity
- fragmentace krajiny
- nevyhovující kvalita vody
- půdní eroze ...

Příklady dobré praxe – vzorová opatření

JE NUTNÉ ŘEŠIT PŘÍČINU PROBLÉMŮ NEJEN DOPAD → ReSAO

Retence vody v krajině

Tůň - Studánky u Všerub (Domažlicko)

Průlehy (Hromnice, Plzeň - sever)

- **Výsadby, obnova historických polních cest**

Aleje (Milínov, Plzeň – jih)

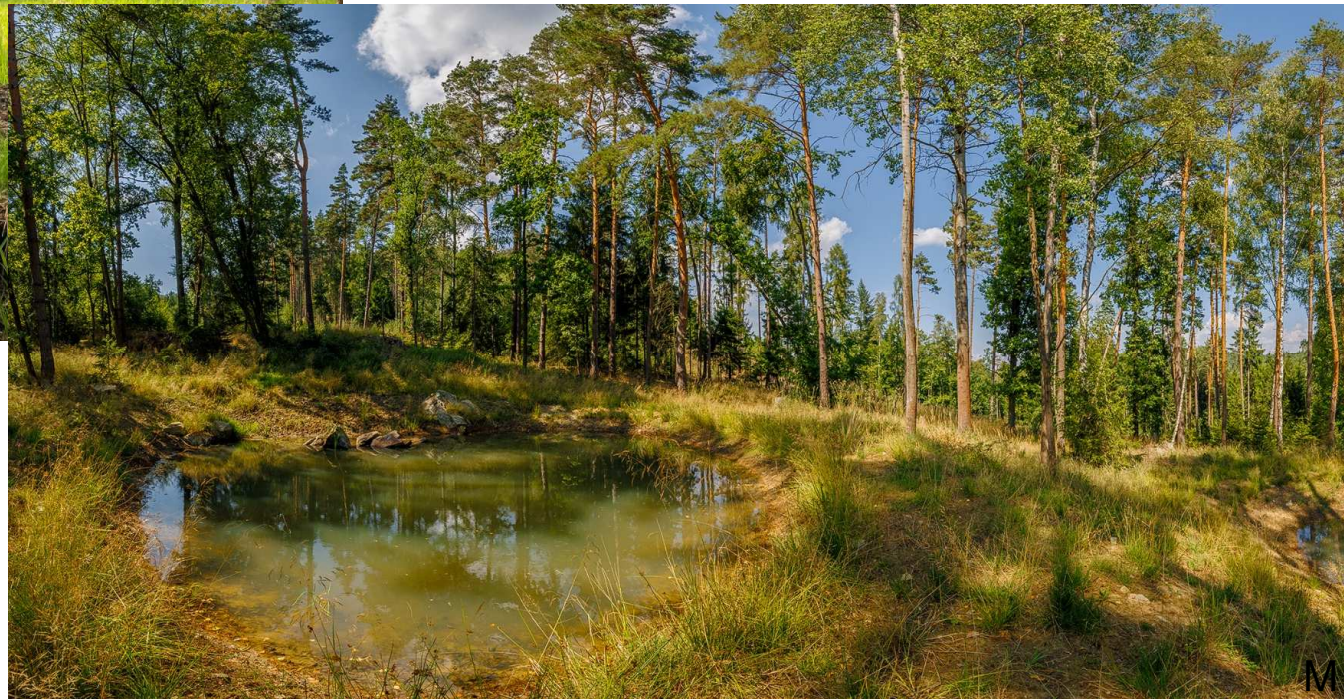

Aleje (Chudenice, Klatovsko)

Přehrázky v lese (Železná, Domažlice)

Lesní tůň (Bezpravovice, Klatovy)

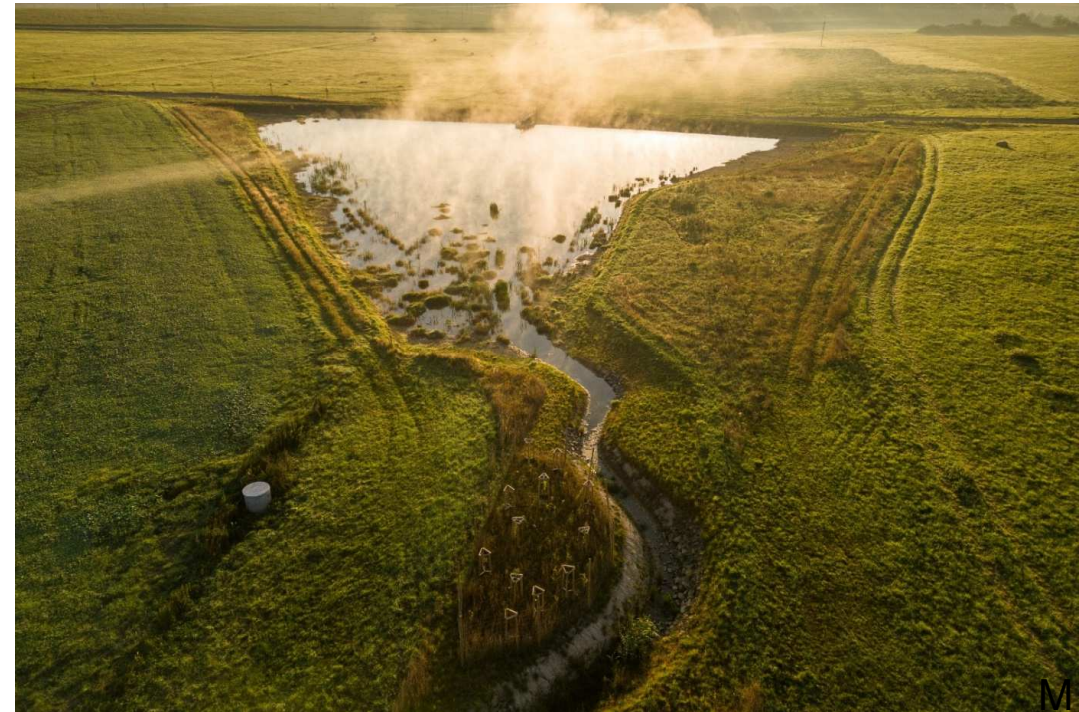

- **Revitalizace**

**Revitalizace, povodňový park
(Rakovský potok, Rokycany)**

Komplexní opatření (Těchlovice, Stříbro)

- **Modrozelená infrastruktura**

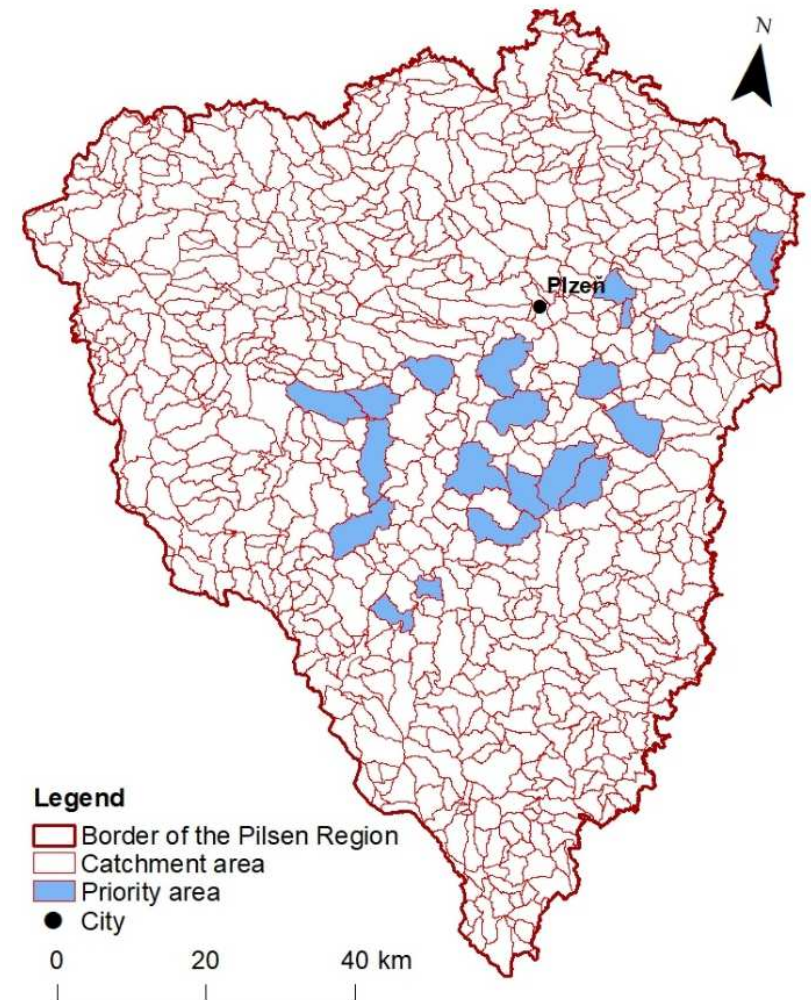
Zelená střecha – Hamburk, Plzeň

Dešťové tůně - Lochotínský park (Plzeň)

ReSAO – vyhodnocení a určení PO

- Multikriteriální analýza (MKA) → cíl: výběr oblastí, které budou efektivní a účelné → jsou určeny k prioritnímu řešení (opatření)
- Vstupní podklady – GIS vrstvy, územně plánovací podklady, výstupy z výzkumných projektů → data vzájemně obtížně porovnatelná (měřítko)
 - 64 ukazatelů → které jsou porovnatelné
 - **PROBLÉM, POTENCIÁL, POTŘEBA**
 - Území rozděleno podle hydrologických povodí IV. řádu (825)

Další kroky...

- Pro každou PO (postupně) → výběrové řízení na zpracovatele Krajinne studie
- Výstupem **Krajinne studie** – konkrétní opatření, např.:
 - průlehy
 - obnova historických polních cest, aleje
 - revitalizace vodních toků
 - změna zemědělských postupů (osevní postupy, zelené pásy → dělení půdních bloků)

Pomocí krajinnych studií a následnou realizací navržených opatření chceme zlepšit stav krajiny a připravit ji tak na budoucnost

Prioritní oblasti - aktuálně

- **PO1 Dobřany**
 - SWECO
 - Dokončeno 4/2024
- **PO2 Klatovy**
 - ATREGIA/EKOTOXA
 - Dokončeno 5/2024
- **PO19 Zlatý potok**
 - EKOTOXA/ATREGIA
 - Dokončeno 1/2025
- **PO20 Chuchla**
 - K2N Landscape, s.r.o.
 - Dokončeno 1/2025
- **PO4 Srbický potok**
 - Sdružení_Pro_Krajinu
 - Dokončení 5/2026 – analytická část studie

Postup při zpracování studií

1) Úvodní projednání se starosty

2) Zpracování analytické části studie

- sběr podkladů – terénní průzkum, přírodní poměry, historický vývoj
- veřejná projednání

3) Zpracování návrhové části studie

- navržení konkrétních opatření
- veřejná projednání

4) Dokončení studie

- zapsání výstupů do Evidence územně plánovacích činností obcí (podklad pro ÚP/KoPÚ)

5) Projednání realizace opatření se starosty a dalšími aktéry

- výběr konkrétních projektů

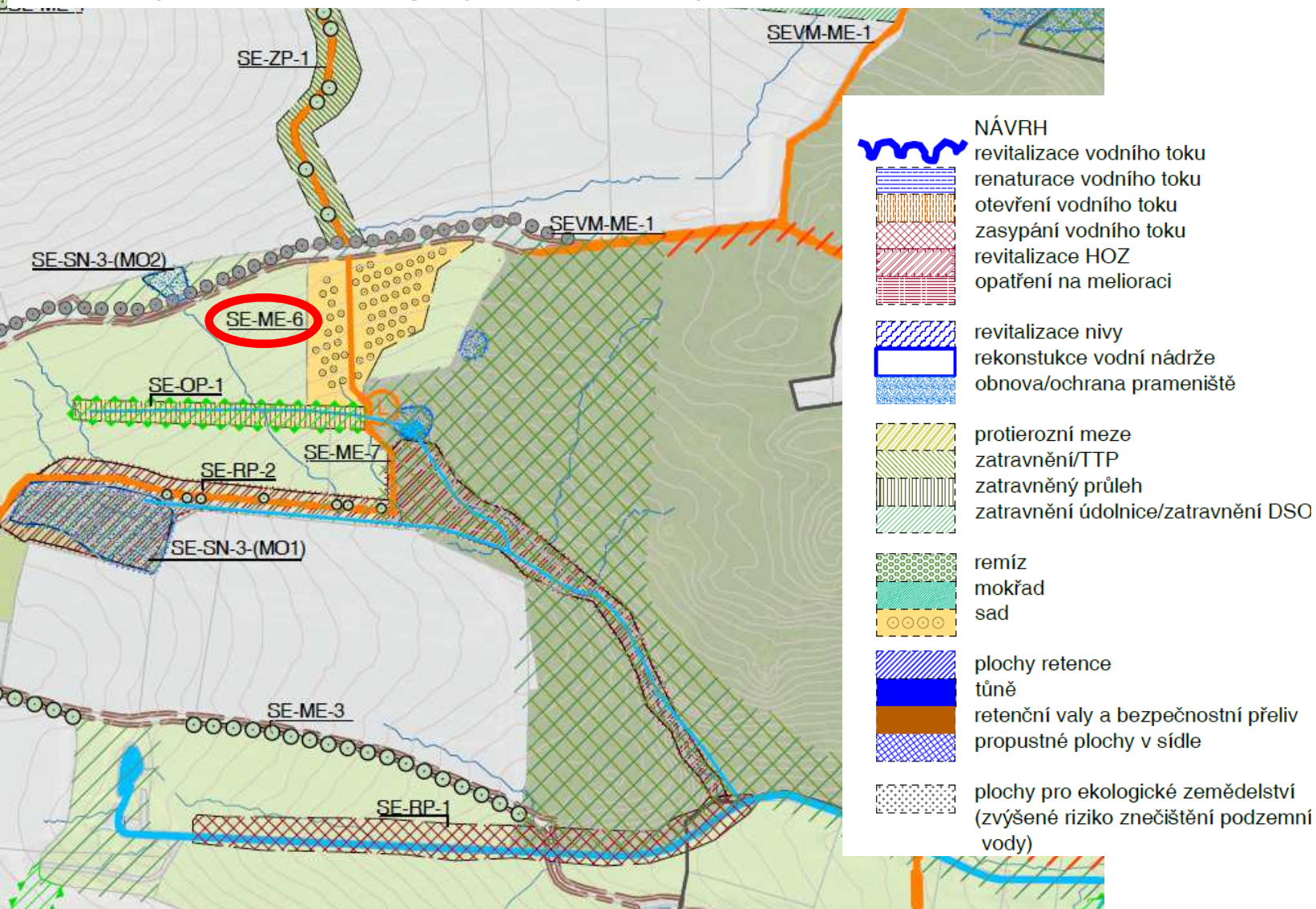
6) Realizace a následná péče o opatření

Zpracování ÚSK

- Výběrové řízení zpracovatele ÚSK (nejde jen o cenu)
- Zadání studií je klíčové (obecné x konkrétní)
 - postupné zpřesňování tematických okruhů
 - problémová témata – retence v lesích, vymezení prameništích ploch, vymezení ploch vhodných pro HDV v intravilánu, přechod sídlo a volná krajina
 - oslovení vlastníků - dopisy
 - vizuální stránka – sjednocenost (symbolika)
 - atributy GIS – prioritizace (z pohledu dostupnosti pozemků; přírodních procesů), seznam parcel
 - karty opatření - obsah

- nezpracovaná témata – retence vody v lesích, vymezení pramenišť
- návrhy nedostatečně projednány s velkými zemědělci

PO20

- roztroušená zeleň
- navrhovaná propojení krajinou, meze
- navrhovaná doprovodná vegetace
- navrhovaná místa zastavení
(O = oprava stávajícího prvků v krajině,
P = posezení s možností stolování, L = lavička, I = infopanel)
- revitalizace veřejných prostranství
- priorita realizace oddílné kanalizace
(obec bez splaškové kanalizace)
- priorita realizace oddílné kanalizace
(obec s jednotnou kanalizací bez ČOV)
- možnost částečné náhrady dešťové
kanalizace opatřeními MZI (obec s
oddílnou kanalizací)
- navrhovaný ÚSES, biokoridor
- navrhovaný ÚSES, interakční prvek
- rušený stávající ÚSES
- místa výhledu

SE-ME-6

Sad na prameništi východně od Semněvic

DOPLŇKOVÁ KARTA OPATŘENÍ

katastrální území:	Semněvice
stávající stav	Dle stávajícího ÚP se jedná o plochy smíšené - nezastavěného území.
popis navrhovaného řešení	Založení produkčního sadu jako takového v lokalitě s ohledem na sklon ke střídavému podmáčení není zcela vhodné. Nicméně s vlastníkem byla rozjednána možnost založení krajinnotvorného sadu, který bude respektovat přírodní danosti a přizpůsobí se podmínkám formou výsadby a druhovým složením. Před samotným zpracováním projektu a realizací potom doporučujeme vypracování hydrogeologického posudku, který zjistí hladinu podzemní vody. Ovocné dřeviny není vhodné vysazovat na stanovištích s trvalou přítomností podzemní vody v menší hloubce než 1.5 m.
technické parametry	Celková plocha opatření je 14 015 m2.
realizovatelnost	☐ realizovatelné ☒ nerealizovatelné do června 2025
priorita	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3
odhadované náklady	Dle nákladů obvyklých opatření MŽP (2025) odpovídá položkám ZE02w - Výsadba ovocného rozvětveného vysokokmenu, výška kmene 170 cm a více, ZE28c Zatrávnění regionální směsí, ZE30a Řez ovocných dřevin výchovný 1 až 5 let po výsadbě, ZE08b Následná péče o jednotlivé stromy. U následovního jsou odhadované náklady: 315 900 Kč.

Identifikace pozemku:	
katastrální území	Semněvice [747343]
dotčené parcely	1486
kategorie majetkové držby	Římskokatolická farnost Horšovský Týn

ZÁKRES DO KATASTRÁLNÍ MAPY, M 1:2000

- legenda
- hranice řešeného území

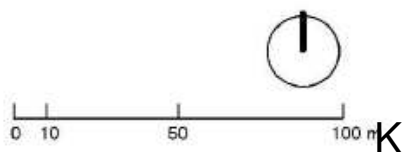
hranice a čísla parcel

parcely v majetku ČR / PK / obce

navržená opatření

ostatní navržená opatření

vodní toky a plochy

Výstupy ze studií → příprava realizace opatření

Překážky v realizaci opatření

- Problémy již při samotném zpracování ÚSK - oslovení místních aktérů
- Nezájem ze strany občanů – důležité dostat je na veřejné projednání!
 - nepodařilo se nám v PO1 na Dobřansku (první studie = naše nedostatečné zkušenosti + nedostatečná iniciativa zpracovatele)
 - tam, kde bude zájem občanů, bude i větší vůle obce a naopak
 - lidé chodí více tam, kde je:

aktivní vedení obce

(např. PO2 – Bezděkov, PO19 – Skašov, Radkovice, PO20 – Semněvice)

- **spolupráce se samosprávami je velmi důležitá pro následné realizace opatření!**
 - nutné využít všechny možnosti kontaktu (místní rozhlas, tisk, vývěsky, soc. sítě, místní spolky, ...)
 - důležitá součinnost zpracovatele studie – při vyhledávání aktérů v území, při pořádání veřejných projednání a dalších akcích v oblastech
- **překážky mezi veřejnými institucemi Povodí Vltavy X SPÚ X SÚS PK**

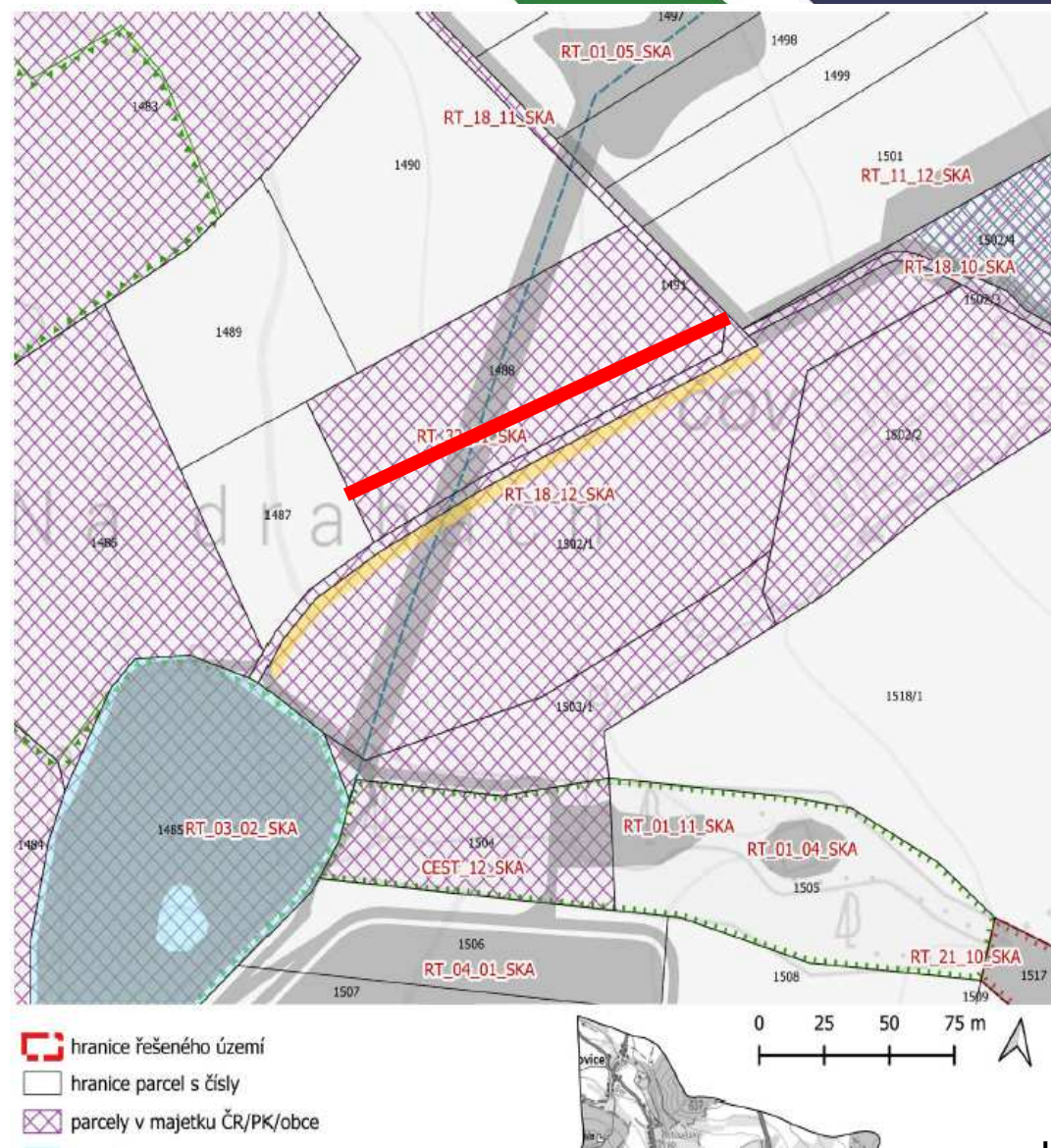
První realizované opatření z ÚSK – Potvorov

Spolupráce obce s AOPK a Biskupstvím plzeňským

PO19

- Výsadba podél polní cesty u obce Skašov
 - obecní pozemek
 - vycházková cesta k rybníku
 - změny původního návrhu ÚSK

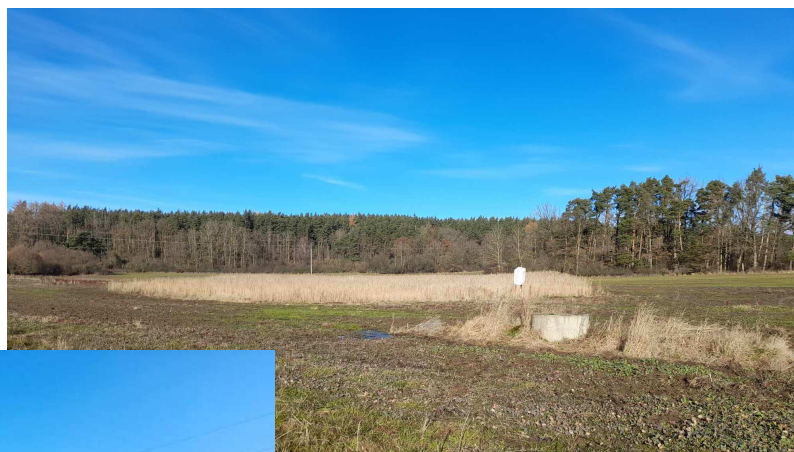
- Mokřad v obci Skašov

- vlastník (soukromý zemědělec) má zájem o realizaci
- původní projekt z r. 2018
- úprava projektu -> vyřízení stavebního povolení

Mimo PO - Maňovice

- 1. obnova prameniště (přehrážky → zvednout hladinu)
- 2. revitalizace toku (akt. 1.5 m zahloubený)
- 3. výsadba stromořadí s pěšinou
- 4. obnova úvozové cesty

Poradenský orgán

pomoc od A až do Z...

- Určený primárně zájemcům o realizaci opatření vycházejících z našich ÚSK a tvorbu ÚSK (mimo prioritní oblasti)
- Poradenský orgán je schopen:
 - orientace v dotačních programech → zdroje financování + poradenství u žádostí a tvorby ÚSK
 - kontakty na realizační firmy
 - seznam odborníků pro realizace (hydrolog, geolog, pedolog, botanik...)
 - orientace v potřebných povoleních, zákonech

Podpora obcí – zpracování ÚSK

- Podpora spočívá v:
 - poskytnutí podkladů pro výběrové řízení na zpracovatele ÚSK
 - poradenství
 - finanční podpora (individuální dotace)
- Podmínky
 - minimální rozsah obsahu studie – vodní režim, prostupnost krajiny (obyvatele)
 - komplexní přístup
 - území - katastrální území, sdružení více obcí (povodí), **1 půdní blok NEPODPORUJEME!**
 - řešených parametrů (témat)
 - podmínka realizace opatření
- Projekty
 - Starý Plzenec – dotace od PK s podmínkou realizace opatření
 - Cebiv – zájem více obcí o realizaci územní studie
- Rok 2026: **vize dotačního titulu** - financování projektů zpracování ÚSK (zachování koncepce Zdravé krajiny)

Dotační program Zdravá krajina 2025

- objem prostředků pro každý DT: **2 mil. Kč**
- **oprávnění žadatelé:** fyzické osoby, fyzické osoby podnikající i právnické osoby
- **Pravidla** programu ke stažení na [webových stránkách Plzeňského kraje](#)
- příjem žádostí: **3. 3. – 14. 3. 2025**
- **vyhlášené dotační tituly:**

- ✓ Dotační titul č. 1: **Zvyšování druhové rozmanitosti, ochrana druhů, biotopů a stanovišť, arboristická ošetření významných stromů**

Max. 90 % uznatelných nákladů projektu
Výše dotace: max. 50 tis. Kč / projekt

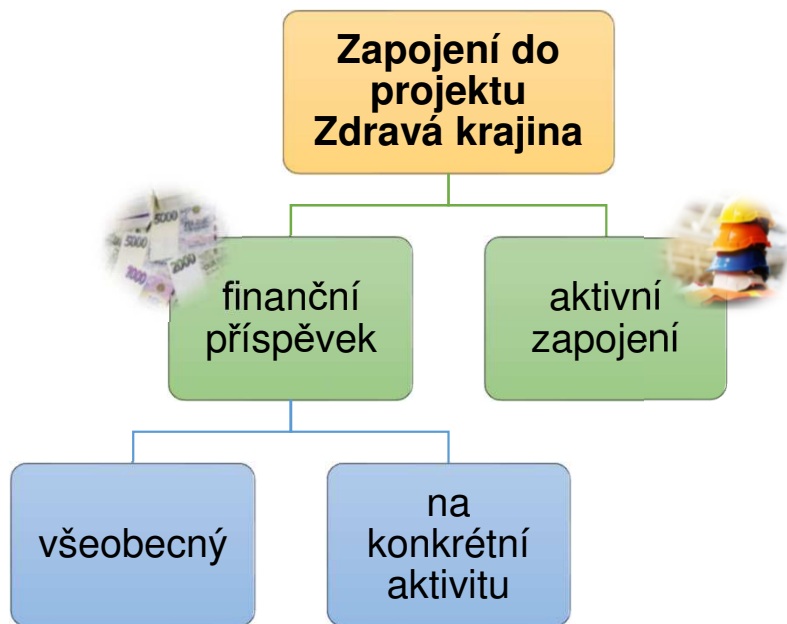
- ✓ Dotační titul č. 2: **Výsadba dřevin**

Max. 90 % uznatelných nákladů na projekt
Výše dotace: 10 tis. Kč – 100 tis. Kč / projekt

- rok 2026: **vize nového dotačního titulu** - financování projektů navržených opatření v PO

Zdravá krajina partner projektu

- naše snaha propojit spolupráci mezi veřejnou správou a soukromým sektorem
- aktivní zapojení soukromého sektoru do environmentálních opatření krajiny

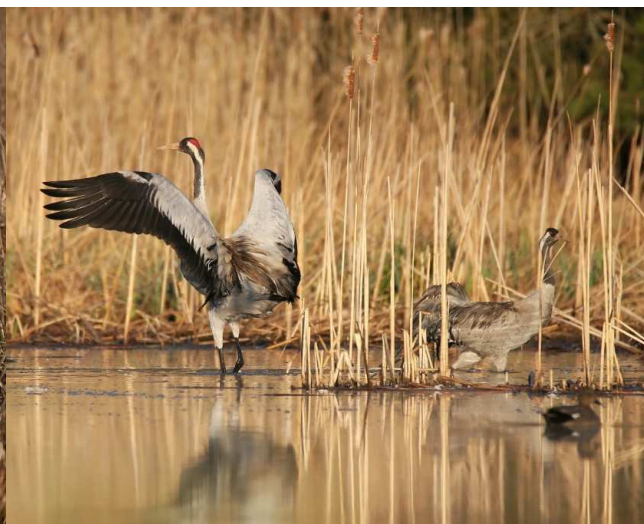
Co získá partner ze zapojení do značky?

- certifikát a logo značky „Zdravá krajina partner projektu“
- smlouvu o uzavření partnerství s Plzeňským krajem
- podklady ke své výroční zprávě nebo naplnění cílů vycházejících ze strategických iniciativ jako jsou ESG, SDG a další (naplnění udržitelnosti v oblasti životního prostředí)
- zveřejnění své společnosti jako partnera na webových stránkách Zdravá krajina

Výkupy pozemků

- vyhledávání vhodných lokalit
- pozemky, které budou vhodné na realizaci environmentálních opatření a rozvíjení biodiverzity – možnost vytváření nových biotopů ve vlastnictví Plzeňského kraje
- řešení možností k získání pozemků ve vlastnictví státu
- zajištění dílčích opatření v jednotlivých lokalitách
- rozšíření Přírodní rezervace Janovský mokřad

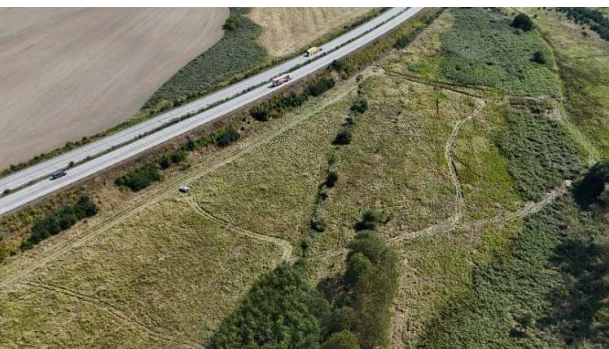

Uzavřená partnerství

- 1. rok ekoznačky = 3 uzavřená partnerství + další významné firmy v jednání

- kompletně zrealizováno:
 - **Rozšíření pastevního areálu v přírodní rezervaci Janovský mokřad** (289 000 Kč, IDEAL AUTOMOTIVE Bor)
- probíhá realizace:
 - **Umělý ostrov pro hnízdění ptáků v přírodní rezervaci Zbynické rybníky** (218 000 Kč, Plzeňská teplárenská)
 - **Revitalizace ostrova v rybníce Podstránském** (216 500 Kč, Plzeňský prazdroj)

Další aktivity Zdravé krajiny

- Propagace
- Osvěta
- Implementační skupina
- Spolupráce se ZČU a dalšími univerzitami
- Spolupráce s dalšími projekty

Děkujeme za pozornost!

www.plzensky-kraj.cz

Kde nás najdete?

<https://www.zdravakrajina.cz/>; FB; IG

Aktivita Zdravá krajina – kontaktní osoby:

Ing. Jakub Rataj

e-mail: jakub.rataj@plzensky-kraj.cz

tel.: 377 195 379

Ing. Jana Slavíková

e-mail: jana.slavikova@plzensky-kraj.cz

tel.: 377 195 396

Mgr. Marie Bejčková

e-mail: marie.bejckova@plzensky-kraj.cz

tel.: 377 195 641

Zdroje

- VÍT, V. (2021). Dlouhodobé změny srážek v Evropě v různých zdrojích dat. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra fyzické geografie a geoekologie.
- ČHMÚ, 2023. Hydrologické sucho [cit.1.11.2023]. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/meteo/ok/SUCHO/Hydrologicke_sucho.html
- (ReSAO) Regionální strategie adaptačních opatření na zadržení vody v krajině (2022).
- Salzmann, K. (2022). Územní studie krajiny obce Potvorov.
- Zdravá krajina – výstupy z Územních studií krajiny